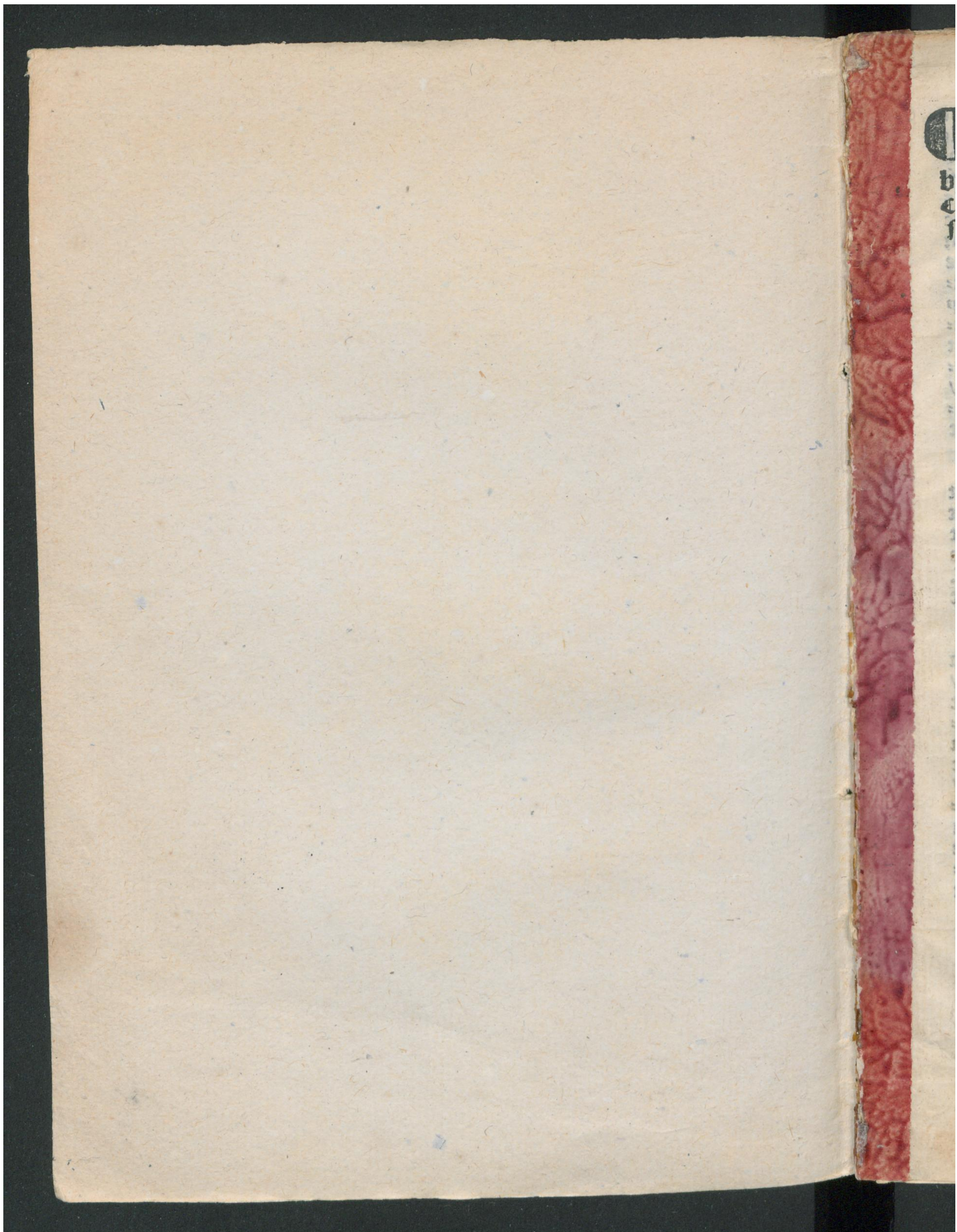

1579 · 3 · Septembris

Verclaringhe ghedaen

by Jonckeren Olivier vanden Tymple / Heere van Corbeke etc. Gouverneur ende Capiteyn generael binnē der stadt Bruessel/mitsgaders byden Colonnellen/Capiteynen/dien vanden Rade van Orloghen/ende anderen officieren soo vanden garnisoene als vande borgherye der voorseyder stadt. Nopende den handel vanden inwendighen twist vanden lande/ende des daeraen cleeft/ by hun ghedaen ende in gheschrifte ghepresenteert den Heeren ende goede mannen vanden iersten / tweeden / ende derden Lede der voorseyder stadt/opden derden September 1579.

M. D. LXXIX.

OM eenen yeghelijck te oepenen de ghesteltenisse die de ghemeyne saecken van dese Nederlanden binnen vele iaeren herwaerts gehadt hebben/ ende noch iegenwoordelijck zijn hebbende/ ende op wat gront d'een nu drijft de Pacificatie van Gendt/ d'ander dē peys van Arthois ende Henegouwe/ oft vande afghesunderde walsche Prouincien: die derde d'Unie van Utrecht/ eñ hoemen met goeden oerdeele sal moghen onderkennen het gheschil van deen ende d'andere/ ende de bate ende d'achterdeel die aen d'een meer dan aen d'andere is gheleghen/ ende hoe verscheyden dat zijn die eynden daertoe sy trecken/ om door tselue onderschept met goede sekerheyt te moghen ordeelen/ welcke syden men behoort te volghen. Soo dient gheconsidereert tgene des hier nae volght/ besundere by die van Bruessele/ eer sy haer begheuen ouer de syde vande voors. walsche Prouincien oft malcontenten/ ende scheyden vande generaliteyt/ ghelijck by eenighe gheschriften onlancx onder die neghen Natien deser Stadt ghestropt daertoe seer wort ghearbeyt.

Inden eersten/ dat een yegheliijck hem seluen voor ooghen wende/ wat Heeren binnen twintich dertich eñ meer iaeren herwaerts meest geregeert hebben dese Nederlanden/ ende wie die meeste officien hebben gheuuert van Gouuernemente/ Rade van state/ ende dier ghelijcke/ ende oft de selue meestendeel niet en zijn gheweest/ Bourgoignons oft vande voors. afgheschepden walsche Prouincien oft hunne creatueren/ ende egeen oft seer luttel vande Neerduytsche Prouincien.

Ten tweeden/ soo wanneer alsser eenighe vande vernaempste Heeren sijn gheweest vander duytscher taelen/ die quaemen in merckelijck credit/ hoemen heeft weten te practiseren datmen die heeft onderdruct. Want laetende staen den ouden Graue van Bueren ende meer ander dier ghelijcke/ende alleenlijck voor handen nemende de verschte exempelen. Men heeft ghesien ten tyde van tbeginsel vanden troublen/ met wat listen/ dat nae Spaignen geschict is gheweest die Graue van Egmont lest ouerledē/ ende naedien den Raedt van Spaignen aenden seluen Graue heeft ghecreghen ghelooue/ hoemen nae Spaignen heeft weten te schicken/ den Marquiz van Berghes ende den Heere van Montigny/ als wesende vande principaelste die de Spaensche tirannye met Raedt ende daet waeren teghenstaende/ ten eynde datmen die aldaer int ghevanckenisse hen leuen soude doen eynden/ ende dat de Heer van Noircarmes soude moghen aenslaen de goeden vanden voors. Marquiz/ ende de Graue van Barlaimont syne staten/ soo van opper taegherye als alle anderen/ ghelijck ghebeurt is.

Men heeft doen oock ghesien/ hoemen mijnen Heere den Prince van Oraignen heeft dese Nederlanden doen verlaeten/ ende hoemen omme-

ghesprom

ghesprongthen heeft metten voorf. Grave van Egmont / den Grave van Hornes/ den Grave van Hoochstraeten/ den Grave vanden Berge/ Cuelenbourg/ Batenborch/ de Heere van Brederode/ ende den teghenwoordighen Grave van Bueren ende meer andere Neder duytsche Princen en Heeren. Ende datmen daertoe voor principale instrumenten heeft ghebruyct den voorf. Noircarmes / Barlaimont ende andere vanden voorf. quartiere / daeraff verscheyden noch teghenwoordelijck sijn aendrijuers geweest vande desunie ende afwijckinge vande voorf. walsche Provincien.

Datmen voorts insie / in wiens handen dat ghestaen heeft den Raedt van state/ mitsgaders het gouuernement van meest allen den Provincien ende sterckten/ ten tyde vanderegeringhe ende vertrecke van Duc Dalue/ ende voorts oock ten tyde vanden grooten Commandeur/ men sal beuinden datter egheen nederduytsche Heeren noch Princen en sijn bekent geweest/ maer alleene vande voorf. afghesunderde Provincien/ ende onder de selue meest die van cleynen sijn opgheclommen.

Datmen voorts oock bemercke / wat Princen ende Heeren hebben Don Jan d'Austrice hulpen aenrichten het onuerdrachlyck verraet van allen dese Nederlanden / ende wien den seluen Don Jan / wesende aenveert voor Gouuerneur generael / ongheveysdelijck heeft betrouwt eenighe gouuernementen / stercten oft Casteelen / men sal beuinden dat die oock al sijn gheweest vanden seluen artsoene.

Ende is God almachtich kennelijck/ oft de vueginghe vande voorf. van Henegouwe ende Arthois totten anderen Staten/ emmers voor eē groot deel niet en is gheprocedeert uuyten boesem vanden Raedt van Spaignē/ om daeraff te ghenieten alsulcken vrucht/ ghelijckmen teghenwoordelijck siet / emmers is wel apparent / dat den voorf. appetijt van regeringhe daeraff is gheweest een groote oorsaecke/ naerdien den Abt van Haimon/ den Greffier Carlier ende verscheyden anderen (die henne spaensche herten vanden eersten af niet en hebben connen bedect ghehouden) hen altijt hebben ghevanteert/ dat sy de principaelste oorsaecke sijn gheweest vande vueginghe vande voorf. walsche Provincien.

Ghelijck daertoe oock seer dienstelijck is gheweest/ dat de voorf. walsche Provincien om inde voorf. regeringhe te blyuen / ende die duytsche Provincien te verweghen met menichte van voysen/ en hebben hen totter generaliteyt niet willen vuegen/ dan onder conditie datmen niet alleenlyck den Provincien van Arthois ende Henegouwe soude gheuen elcken een voix/ soo ghewichtich als de voix van heel Brabant/ gheheel Vlaenderen/ gheheel Gelderlandt/ ende dier ghelycke groote machtighe Provincien/ maer hebben tot dien ghewilt dat ghelycken vois souden hebben/ de stadt van Valechyn/ de stadt van Doornick/ ten derden Tornesis / ten vierden Jille/ Douway/ Orchies/ ende ten vyfden de stadt van Mechelen/ die sy

 door

door de Arthesiens ende Heynewiers aldaer wesende vanden grooten Rae-de/wisten te wesen van haeren humeure.

Welcke seuen Prouincien ende steden nochtans tsamen ghevueght / en contribueren onder de generaliteyt nauwelijcx het seuenste deel soo vele als Brabant alleene.

Item hebbende de voors. walsche Prouincien ghecreghen twoordeel vā de voors. menichte van voisen / is daeraf d'eerste vrucht gheweest/de besluytinghe van datmen de ghemutineerde Spaignaerden eñ naederhant den voors. Don Jan oock naer het innemen van Naemen/ maer en soude aendoen een oorloghe defensif/ eñ egeenssins offensif/gheuende den seluen Don Jan daer doere het middel van te moeghen maecken sulcke vergaderinghe van volcke dat hy den Staten niet dan te sterck en soude vallē/ ghelijck d'experientie naderhant gheleert heeft / ende is de selue resolutie den gront gheweest vande gansche bederffenisse vanden lande.

Hebben ten tweeden weten te practiserē/dat de gansche waepenen vañ Staten hebben ghestaen in handen vanden hunnen. Ende die wilt insien tghene dwelck Monsieur de la Motte met vele andere hoofden vanden leger vanden voors. Staten die tusschen Namen eñ Gemblours gescheurt is gheweest/naederhant hebben wtghericht/eñ waer de hoofden vā onsen legher ten tyde vande voors. schoeringhe waren: Te wetene/zeer verre van hunnen volcke/die sal wel speuren dat niet vremt en zijn alle inconuenienten die alsdoen ende zedert ouer het lant zijn gheuallen/ ende die noch teghenwoordelijck worden ghedreuen.

Besundere alsmen daertoe vueght de partyschappen diemen heeft sien thoonen/niet alleene om te beletten/dat zyn Ex^{tie} egeen Gouuerneur van Brabant en soude wesen/noch Lieutenāt generael van zijnder Hoocheyt: maer ooc om te belettē/ dat de casteelē van Antwerpen eñ Valenchyn niet en souden worden afghewoorpen: datmen die van Gendt eñ Bruessel niet en soude restitueren hunne preuilegien / ende menichfuldighe andere dier ghelijcke achterdeelighe saecken die te lanck souden zijn om te verhaelen.

Emmers alsmen soude moeten voertsbringhē/ tghene dwelck onder de Statē wisten te brouwē d' Abt van S. Gisleyn / de voors. Abt vā Hannon/ de Greffier Carlier eñ vele andere/ die teghenwoordelijck onder de voors. walsche Prouincien zijn de principaelste eñ vernaemste instrumentē/ende door de correspondentien die zy apparentelijck alsdoen waeren houdende metten Spaignaerden/hebben onder de voors. Staten weten te dryuē alle dat hen heeft goet ghedocht/soo dat zy ten lesten(sorghende ondect te wordene) dese stadt metten Staten daer vergadert wesēn hebbē metter vlucht verlaten: eñ tzedert niet opghehoudē te brouwen tgene dwelckmen iegenwoordelijck siet inde voors. afgeweken Prouincien/iae het heel lant door.

Ende

Ende soude hiertoe oock wel dienen gegrondeert / hoe afgrijselijck gheweest is/eñ van waer dat heeft gheprocedeert / datmen niet connende verswelligen / dat syne Exie. soude zijn Gouuerneur particulier van Brabant/ men ghearbeyt heeft/ om uuyt dier oirsaecken / Brabant te schey-den van Vlaenderen ende andere Prouincien/ eñ de vergaderinghe vande Staten te transporteren tot Ghendt / ende wat swaere inconuenienten daer uuyt souden zijn gheresen so verre tselue byden saisissemente van een deel vanden auctheurs niet en hadde ontdect ende belet gheweest.

Item alsser questie is gheweest van te maecken eenen raet van staeten van thien oft twaelff persoonen/ dat de voors. instrumentẽ vande walsche Prouincien daer inne hebben meynen te dringhen seuen oft acht vanden hunnen/ ende onder de selue den Heere van Champaigny/den voors. Abt van Hannon / ende andere van dierghelijcke spaensche stoffe/die hun tzedert hebben laeten ghebruycken voor de princepaelste instrumenten ende aenrichters vande voors. desunie.

Hoe dat daeromme niemant oock en derff vremt gheuen / dat gheen vande ghesaiseerde Heeren / noch oock eenighe verraders oft andere / die ons teghenwoordelijcken aendoen / eñ soo langhen tyt hebben aengedaen dese oorloghe / en zijn van hen delicten ghestraft gheweest / ende datmen in alle diensten ende offitien heeft sien ghebruycken / meest alle die ghene die van te voren zyn spaensch ghesint gheweest / ende hen hebben laeten ghebruycken tot de uuytrichtinghe vande Spaensche tirannije / ende dat meestendeel besyden zijn ghestelt gheweest die de Spaensche saecken altijt hebben ghehaet.

Ende bouen allen desen is oock van ghewichte de consideratie vanden stucke vanden Hertoge van Alencon/ ende wie die ghene zijn gheweest die den seluen/ besundere in sulcken saisoen van tyde hebben gebrocht in Henegouwe / ende daer dore oirsaecke hebben ghegeuen/ dat den Lande niet dan schade ende confusie en is ghebeurt / daer de groote heercracht van Hertoghe Casimirus / die als wesende doot vyant vander Croone van Vranckrijck den voors. Hertoghe van Alencon noch synen volcke noyt en heeft willen toevuegen eenich betrouwen/ ende daeromme zijn heercracht niet willen vueghen mette Franchoisen.

Is eenen yegheliijck oock kennelijck genocch/ wie die gene zijn geweest/ die de malcontenten hebben gesonden in Vlaenderen/ eñ daer so langhen tyt ende noch tegẽwoordich zyn houdende/eñ hoe seer gearbeyt is geweest om de leden ende steden niet alleene van Vlaenderen maer oock van Brabant / Gelderlant / Vrieslant / ende andere te bringhen in twisten ende elcx anders waepenen. Ende dit al tot egeenen anderen eynde / dan om door de tweedracht / affteringhe ende bederffenisse vanden gemeynen Landen/ den generaelen Staeten aff te nemen hen principaelste middel

om den ghemeynen vyant te wederstaen/ ende de belegerde Steden ende plaetsen te secoureren. Te weten het middel van ghelde/ meynende syne Ex[tie]. (daerop dattet al ghebacken is) te bringhen in eewighe schande ende versoeyinghe voor alle de werelt/ ende dat alle inconuenienten die deur ghebreck van gelde niet en hebben connen geschouwet worden/ soude alle de werelt dore ghebracht worden tot synder eeuwighe lasteringhe ende onderdruckinghe.

Dese ende menichfuldighe andere dierghelijcke ghewichtighe ghepasseerde saecken/ wel gade gheslaghen synde/ ende ghevuecht/ tot tghene dwelckmen ouer lange onder de walsche Prouincien heeft sien ende noch stet drijuen/ can daer wt lastelijck gheuonden worden/ wie de ghene sijn gheweest die de Pacificatie van Ghendt eerst hebben ghebroken/ ende dat de selue Pacificatie nu maer en wort ghebruyct voor eenen deckmantel vander schueringhe vander Vnien/ om by middel vanden selue schueringhe met ghewelt hen te houden in henne vorighe dominatie ende regeringhe ouer alle de andere Prouincien.

Ende dat hierop/ te wetene/ opden appetijt vanderegeringhe/ ende voorts opde wraeckgierichheyt/ teghen die ghene die sulcke regeringe hebben ghecortvlogelt/ is gheleghen den gantschen gront vande desvnien eñ verschillinghe daer inne de Landen hun zijn vindende.

Ende niet opde Pacificatie van Ghendt/ oft dierghelijcke specieuse pretexten. Can oock seer wel ghespuert worden/ daeruuyt dat de voors. ghedesvnieerde inde conditien die sy metten Prince van Parma hebben aenghegaen/ opentlijck hebben besproken dat alle de steden ende sterckten byden vyant gheoccupeert/ souden worden ghestelt in hunne handen/ eñ dat sy de Spaignaerden vertrocken synde/ sullen alle d'ander Prouincien dwinghen tot het onderhoudt vande voors. Pacificatie/ ende daertoe gebruycken de macht vanden Coninck.

Soo dat sy in plaetse vanden peyse die sy ghemaect hebben metten Spaignaerden/ hebben aenveert een vele swaerdere ende brandigher orloghe teghen hunne eyghen Lant/ vleesch/ bloet/ eñ bontghenooten/ doende daermede den spaenschen haet teghen dese Nederlanden duysentmael meer voordeels/ dan sy van hun seluen met eenighe macht souden connen te wercke bringhen.

Inder vueghen dat die ghene die aendrijuen ende voorgoet vinden den aenslach vande voors. ghedesvnieerde/ trecken ouer hun te grouwelijcste ende bloedichste inwendighe orloghe diemen soude connen dencken oft peysen/ ende in plaetse van ruste/ peys ende vrede/ wesende het eenich finael vande voors. Pacificatie ende Vnie/ daerop sy hun soo seer beroemen/ sullen de Landen bringhen in eeuwighe ruyne ende bederffenisse/

sae onder d'eewich iock vande Spaensche regeringhe / als moetende voor seker houden / dat d'ander gheunieerde Prouincien hen nemmermeer en sullen willen gheuen onder de Pacificatie van Ghendt / emmers opden voet / ghelijck de ghedesonieerde die willen verstaen / noch hun betrouwẽ op eenighe eeden oft belosten / die den Spaenschen raedt oft haere instrumenten hun souden moghen doen / ende daerop de voorschreuen ghedesunieerde hen zijn betrouwende.

Naer dien eenen yeghelijcken kennelijck is / dat de voors. Don Jan met synen aenhanck iae de Coninck selue vande voors. Pacificatie ende het ghevolchde eeuwich edict / niet met allen en hebben ghehouden / noch van alle de confirmatien van eeden / zeghelen / teeckeninghen / ende andere solemniteyten daer nae ghevolcht. Ende datse die alleen hebben willen gebruycken / om dese Landen te bringen in eewighe slauernije vande Spaensche regeringhe / ghelijck de brieuen ende discourssen die de voors. Staten dien aengaende hebben doen prenten / ende die naevolghende experientiẽ dat niet dan te seer brenghen aenden dach.

Ende naedien de voors. Don Jan noch de Coninck / niet met allen en hebben ghehouden van hunne voors. eeden / hanteecken ende zeghelen / so solempnelijcken ghedaen / wat hope toch oft versekerheyt canmen verdẽcken / van dat de Coninck oft syne Instrumenten sullen houden eenighe van syne anderen / soo ghedaen als toecomende belosten. Oft wat hope oft versekerthept can daer ghesijn om te tracteren metten ghenen die hen eeden hangen aen het snyden vanden sweerde t'allen tyden stonden ende plaetsen / alsser voordeel mach vallen.

Wel is waer / dat een schoon coleur is daermede die afgheweken Prouincien syn by comẽnde / te weten / dat de Spaengnaerden ende alle vrẽdelinghen souden vertrecken uuyten Lande / ende alle steden ende stercten stellen in handen vanden inghebooren vanden Lande / binnen den tienstẽ dach van deser maent Augusti / maer vinden nu by experientie dat den vyant met hen heeft ghespot ende ghegheckt / ende in plaetse van vertrecken hem maect lancx soo stercker ẽ gheeft hem lancx soo dieper int Lant.

Ende siende die vande walsche Prouincien / dat dese faulte onder de ghemeynte niet en is excusabel / ende dat daer door een yeghelijck crijcht achterdencken dat zijt al eens sijn metten vyant / vermeten hun dat so verre den voors. vyant niet en vertrect metter minnen / noch en ouerleuerde de voors. steden ende stercten / dat sy die daer toe souden dwinghen mette wapenen. Maer oft sy sulcke macht hebben / oft oock den wille om sulcx te becommen / can wel gheoordeelt worden byden ghenen die eenich ompartydich verstant wilt ghebruycken.

Niettemin ghenomen dat de voors. vyant van meyninghe waere te

vertrec-

vertrecken ende de steden ende stercten ouer te leueren als bouen/ (daeraf nochtans gheen apparentie ter werelt en is/noch en can ghevallen in ghemeyn verstant/ emmers ten waere met intentie van tallen tydẽ met meerder macht weder te keeren / also opt selue wederkeeren niet en is ghecondirioneert ghelijck wel was int voorseyde eeuwich Edict / hoe wel daeraf niet en is ghehouden) soo soude staen te ondersoecken / oft het ghemeyn vaderlant alsdan beter sal vaeren/ende in meerder voorspoet/ peys ende ruste wesen/dan teghenwoordelijck.

Ende midts alsoo hier bouen verhaelt is/de voors. gedesunieerde hebbẽ in sulcken gheualle aenghenomen alle d'andere Prouincien te dwingẽ tot onderhoudt vander voors. Pacificatie eñ Edict / op sulcken voet gelijck zy die verstaen/ eñ dat zy daertoe meynen te ghebruycken de gantsche macht vanden Coninck : Soo is teenemael claer/ dat de landen/ ende besundere dese stadt/nootelijcken sullen moeten vallen in duysentmael swaerder inconuenienten dan die nochtertijt hebben gheleden : Soo dat d'een stadt teghen d'andere/den vader teghen het kint/den eenen broeder teghen den anderen/hen sullen begeuen tot moorden/branden/roouen/ruynerẽ ende bederuen/ende huysen/houen/ dorpen ende steden te niete bringẽ/ eñ aendryuen met alder macht de eeuwige desolatie vanden armen vaderlande/ eñ in plaetse vanden schijn van ruste ende vrede/sal d'oorloghe alleen veranderen van persoonen tot vele meerder grouwelijchept dan te vorens.

Ende desen behaluen soo dient in allen gheualle emmers gegrondeert/ oft de voors. ghedesunieerde oock eenich fondament hebben / daerop men met redenen hunne desiunctie soude connen goet vinden oft oock hunnen peys / besundere om d'ander Prouincien te willen dwinghen tot hunnen voornemen: Te wetene/d'onderhoudinghe vande voors. Pacificatie ende Edict/op hen verstant/oft dat ter contrarien d'ander Prouincien eñ stedẽ/ hen ghevuecht hebbende totter vnie van Vtrecht eñ Religions-vrede/hebben daertoe beter ende rechtueerdigher saecke / eñ tot dien oock bequame middelen tot hunder deffensien: Ende ten derden/hoe eñ in wat manieren de voors. stadt haer nopende des voorsept is behoort te draghen.

Voor soo vele het ierste aengaet en wordt anders niet gheallegeert byde afghewecken Prouincien / dan dat zy de voors. Pacificatie ende Vnie hebben beswooren/ ende dat zy hennen eedt willen voor goet houden / ende eenen yegheljcken doen houden.

Welcken aengaende/staet te considereren dat Don Jan ende door hem de Coninck selue/niet met allen en hebben ghehouden vande voors. Pacificatie noch eeuwich Edict/ maer de selue in duysent manieren ghebrokẽ/ soo dat de selue daeromme niet meer en connen wesen obligatoir ouer de zyde vande voors. Prouincien/emmers voorder dan hen en ghelieft / voor soo vele als die respecteren den Coninck.

Ende

Ende voor soo vele die hebben ghecauseert de verbintenissen vanden Prouincien onder malcanderen / is notoir / dat de voors. Pacificatie heeft alleen ghemaect een verbintenisse tusschen die van Hollant / Zeelant / ende gheassocieerde steden / ter eenre / ende Brabant / Vlaenderen metten anderen gheunieerde Prouincien ter andere zyden / sonder dat anderssins Brabant daer door is verbonden gheweest aen Henegouwe oft eenighe vanden anderē Prouincien d'een aen d'andere / dan voor soo veel alst aengaet / dat zy dien van Hollant ende Zeelant ende hunnen gheassocieerden moeten onderhouden de poincten met hen gheaccordeert / ende dat die van Hollant ende Zeelant van ghelijcken den anderen Prouincien moeten onderhouden / tghene dwelck zy met hen hebben ghecontracteert.

Waeraf het meeste ende principaelste poinct ende daertoe alle d'andere worden ghedirigeert / is / dat de voors. Prouincien contractanten / hebben malcanderen ghelooft ter goeder trouwen ende sonder dissimulatie / datse onderlinghe sullen houden / eñ byden inghesetenen van hunnen Prouincien sullen doen onderhouden eenen vasten ende onuerbrekelijcken peys / accordt / ende vriendtschap: Ende by dien middele d'een den anderen tallē tyden eñ tot allen occurrentien helpē met aduyse / raedt ende daet / eñ daerinne bestrecken lyf eñ goet / ende naementlijck om te verdryuen ende wten lande te houden die Spaignaerts eñ andere vremdelinghen die dese landen begeeren te verdrucken ende die te bringhen in slauernye.

Ende om tselue te becommen / mitsgaders al tghene dwelck van noode soude wesen / om teghen te staene alle die den voors. Prouincien contractanten in tgene des voorseyt is souden willen tegenstaen oft contrarieren / hebben beloeft daer teghen ghereet te houden / eñ promptelijck op te bringhen alle contributien ende impositien daertoe nootelijck ende redelijck wesende / zynde tghene des voors. d'eyghen woorden vanden tweeden article vande voors. Pacificatie.

Nu hoe ende in wat manierē die vande walsche Prouincien hen desen poincte aengaende hebben ghequeten / ende oft zy niet ierst en zijn geweest die vanden seluē poincte zyn ghevallen ende daer teghen vanden beghinsele af hebben ghewrocht ende noch zijn werckende can verstaen worden wt tghene dwelck hier bouen is verhaelt nopende de ghepasseerde inconuenienten ende handelinghen / strydende te saemen directelijck teghen de voorseyde Pacificatie ende Unie.

Ende bouen dien is metter daet ghebleken dat zy vele maenden eer zy openbaerlijck ontdect hebben hen scheydē vande generaliteyt hebben aen hem ghehouwen de generale middelen ende andere subuentien der generaliteyt toebehoorende.

Soo dat zy in achtien oft twintich maenden herwaerts / niet met allen

 oft

oft seer weynich aende generaliteyt hebben ghebracht / ende hebben hen scheydinghe ierst ontdect naedien zy wten anderen Prouincien hebben ghetrocken soo vele viures ende andere prouisien als zy hebben gemeynt nootelijck te wesen.

Ende hoewel zy hunne voorf. disunie willen excuseren op d'exorbitantie die binnen Gendt eñ eenighe andere steden souden zijn gheschiet in preiuditie vande Roomsche Religie: Segghende dat tselue soude wesen teghen de voorschreuen Pacificacie/eeuwich Edict ende Unie/etc.

Nochtans alsmen aensiet den handel die sedert de voorseyde Pacificatie is ghedreuen gheweest opden voet hier bouen verhaelt / ende daer doere dese Landen zijn ghevallen in sulcken desolatie ende confusie / en sal niemant willende ghebruijcken onpartydich verstant / anders connen segghen / dan dat d'ierste faute ende den oirspronck van alle de inconuenienten is gheroemen van sommighe instrumenten vanden afghewe ken Prouincien.

Ende wel insiende alle de voorgaende sware inconuenienten hier bouen verhaelt/en sal oock niemant vremt duncken dat de gemeynte in vele steden ende Prouincien daerdoere is ghevallen in ialoursheyt / wantrouwicheyt ende alteratie/ ende dat zy achterdencken hebbende/ dat sulcke so swaere inconuenienten den Lande ouervielen door aenrichtinghe vande Geestelijcheyt/ ofte door verraderye/ verstant metten Spaignaerden / oft eenighe andere mishandelinghen hebben ghearbeyt om hen daer teghen te versien/ende te besorghẽ henne meeste versekerheyt/ met oock alle middelen / om te verhoeden dat sulcke inconuenienten niet en souden laucx soo meer worden ghevuedt/besundere op eenighen inwenschen twist/ tzy ter oirsaecken vande Religie oft anderssins.

Ghelijckmen alomme sach dat daerop seer worde ghewrocht/ende wten gheintercipieerde brieuen van Don Jan / Escouedo ende andere claerlijck worde bevonden/dat het eenich stuensel vanden vyant was/dat d'een Prouincie ende stadt soude d'ander metten haere slueren / om het differẽt vande Religie / ende den vyant daermede plaetse maecken om meester te worden ouer al.

Inder vueghen dat syne Hoocheyt / Excellentie / Raedt van state ende Staten generael / ende daerwae oock de Staten ende steden vañ Brabant siende waer den vyant met zyne behulpers den bal wilden dryuen / te wetene tot een generale seditie ouer al/wt oorsaecke vande Religie / hebben meer dan nootsaeckelijch ghevonden de ghemeyne saecken alomme te laten coemen tot eenen Religions-vrede/ ende om te verhueden de voerdere asscheydinghe vanden Prouincien ende steden/ ende sekerder te besorgen dat de ghemeyne deffensie niet meer en soude commen tot sulcke confusie

noch

noch vallen in sulcke perijckelen als bouen zijn verhaelt: Dat de gheunieerde Provincien oock souden treden in een naerdere vnie opden voet ghelijck die tot Vtrecht was ghesloten.

Allet welcke en strijt egheenssins tegen die voors. Pacificatie ende eeuwich Edict / iae is der seluer gansch conform / te wetene om de Landen te houden inden peys ende ruste / diemen daerinne d'een den anderen soo vaste heeft beloost.

Ende byde Pacificatie ende Edict / zijn wel verboden alle attentaten ende schandalen teghen de Roomsche Religie: Maer daer onder en can niet begrepen worden tghene dwelck byde Hoocheyt / Ouerheyt / ende Magistraten wordt ghedecreteert, ende byden ondersaten ghewillichlijck en̄ eendrachtelijck wort ontfangen ende gheoordeelt voor nootelijck om te moeghen ghenieten deffect vande voorseyde Pacificatie ende Vnie / te wetene ruste ende vrede onder malcanderen ende d'vuytweringhe vanden vremdelinghen.

Ende en is byde voorseyde Pacificatie ende Vnie geenssins verboden dat de Provincien ende steden ghecontracteert hebbende met die van Hollant ende Zeelant / vallende in twiste wt oorsaecke vande Religien / en souden daerop sulcken ordre niet moeghen stellen / als elck tot zynen meesten voorspoet ende versekeringhe soude nootelijck vinden: Besundere daer inne ghebruijckende het consent ende auctoriteyt van zijnder Hoocheyt / Raedt van Staten / ende Staten generael. Maer worden daerby alleene verboden / priuate schandalen ende attentaten / ghelijck sulcx oock gheschiet byden voors. Religions-vrede ende Vnie van Vtrecht.

Ende ten tijde vande voorseyde Pacificatie ende Edict / en is noyt ghedacht gheweest / dat Don Jan synen eedt niet en soude houden / oft dat die Landen ende steden souden by oorsaecke vander oorloghen / aengrypen meerdere licentie int stuck vande Religie / ende en canmen sulcx oock niemant ghewijten dan den ghenen die d'oorsaecke zijn vande voorseyde oorloghe / ende dat sy by inbrekinghe van hen eyghen eeden hebben belet / datmen volghende de voorseyde Pacificatie / op het stuck vande Religie / by de vergaderinghe vande Staten generael in tyts niet en heeft connen versien.

Ghelijck de voors. syne Hoocheyt / Raedt van state ende Staten generael by dese ende vele meer andere peremptoire redenen / die zy in druck hebben laten wtgaen / oock noch teghenwoordelijck mainteneren dat de voorseyde Religions-vrede ende Vnie tot Vtrecht niet teghen en staen. Maer ter contrarien gansch ouercommen mette voorseyde Pacificatie ende Edict: daerop d'autheur vanden voorseyden gheschrifte / ende die contrarie willen sustineren / hadden behooren goede solutie te gheuen wil-

lende procederen ter goeder trouwen ende de ghemeynte niet verleyden met onbillichept.

Bouen dien soo en is de voorseyde Pacificatie noch Unie / den drij Leden deser stadt niet voorghehouden / noch en is daerop hun consent verwacht ghelijck wel gheschiet is opden voors. Religions-urede ende Unie van Utrecht.

Ende naerdien den seluen Religions-urede ende Unie zijn byden drij Leden deser stadt / met ghemeynen eenvoudighen consente aenveert / ende deen den anderen beswooren / ende byde ouerheyt ende alle de gheunieerde Prouincien goet iae nootelijck beuonden tot onderlinghe ruste ende vrientschap / ende voorts om te bouwen een vaste versekeringhe tegen den vyant.

Soo is goet te verstaene dat die contrarie wercken / soecken alleen dese stadt te bringhen in eeuwighe bederffenisse ende slauernije met beroouinghe van alle hope ende troost / ende dat alle goede loffelijcke en getrouwe diensten ende affectien die sy voorde vryheyt vanden Lande meer dan eenighe andere steden heeft bewesen / ende daeromme alle de werelt doer wort gheacht / ghepresen / ende gheeert / soude haer keeren tot een eeuwighe confusie ende desolatie / onder de regeringhe vanden ghenen die niet en hebben connen ghelijden dat de goede borgheren deser stadt onder den staeten soo seer vrochten tot belet ende vuytweringhe van het quaet / hier bouen eensdeels verhaelt / nu ter tyt anders niet en soecken dan om by eenighe middelen te commen tot haerder vraecke / ende naedien sy soo dickmaels hebben ghefailleert meynen voor het leste daer toe te ghebruijcken het voorseyde gheschrift ende byde bedriechelijcke middelen daer inne begrepen / de goede ghemeynte te bringhen in twist ende tweedracht: oft ten minsten in cleynmoedichept oft verslouwinghe in respecte van haer defensie teghen haere vyanden.

Ende om tselue noch naerder te bewijsen ende besundere wat fenijn datter bedect is int voorseyde gheschrifte / tenderende om dese stadt te doē vueghen mette afghewecken walsche Prouincien / onder tdexel vāde voorseyde Pacificatie van Ghendt. Soo moet ten iersten gheweten zijn / dat dese stadt sulcx doende nootlijck moet vallen in meyneedicheydt ende inbrekinghe vande voorseyde Unie ende Religions-urede / ende daer doore op haer te trecken de straffe Godts ende die wrake van alle die ghene die daer by wordt veronghelijct ende verhindert: besundere naerdiē de voorseyde Religions-urede ende Unie van Utrecht egheensins en strijden teghen de selue Pacificatie ende Edict ghelijck hier voerē is bewesen / emmers en soude op het onderscheijt egeenen gront van inwenschen / twist oft orloghe moeghen ghenomen worden / alsoo egeen van alle de selue stucken dat en vermellen noch toe en laten / maer besluyten met gesamender

der hant contrarie eynden: Te wetene dat de gevnieerde Prouincien om egheenderhande saecken vanden anderen en moghen scheyden/ende vele min teghen elckanderē coemen in twist om die Religie daeraf sy de decisie hebben ghestelt in handen vanden Staten generalijcker te vergaderen.

Ten tweeden soude dese stadt ter seluer oirsaecke moeten verwachten een groote bloetstortinghe vanden borgerijen onder elckanderen/ eñ vande stadt te brenghen in perijckele van d'onderste opperste ghekeert te worden/ ende van te vallen in een ghemeyne plonderinghe ende desolatie.

Ten derden van nootsaeckelijcken te moeten comen in eene brandighe ende lanckduerighe orloge teghen Gelderlant/Vlaenderen/Hollant/Zeelant/ Vrieslant/ende alle die andere gheunieerde Prouincien ende steden/ iae teghen de stadt van Antwerpen/alsoo die om egeen saecken ter werelt en sullen willen scheyden vande voorf. Religions-vrede ende Vnie/ maer onghetwijffelt lieuer verwachten dupterste.

Item ende comende dese stadt in plaetse van peyse eñ ruste in ongelijck swaerder orloghe teghen haere naebueren / sal daer wt volghen / dat voor d'eerste sullen worden ghehouden voor gheconfisqueert/ alle de renten die d'inghesetenen deser stadt zijn heffende opde voorf.stadt van Antwerpen/ bedraegende ontrent hondert eñ sessendertich duysent rinsguldē erffelijck/ metten verloop der seluer ter sommen van ontrent seuen oft acht hondert duysent guldenen / bouen noch alle d'andere renten ende goeden / die de ghemeyne inghesetenen zijn hebbende in Vlaenderen/Hollant/Zeelant/ ende alle andere gheunieerde Prouincien ende steden. Soo dat den rentier daerop dese stadt principalijcken staet nootsaeckelijck moet vergaen / ende by consequente de neringe die de ghemeynte aende rentiers ende bestegegnede zijn doende.

Gesundere synde de voorf. gegoeyde oock beroofs van het geniet vandē vruchten van hunnen lande ende sande / niet alleene inden quartiere van dese stadt daermen ten tyde vande voorf.inwensche orloge niet en sal connē saeyē noch maeyen/ maer oock in alle d'andere gheunieerde Prouinciē gelegē/die sulcke vruchtē ongetwijffelt ingeualle van orloge soudē aenslaē.

Dat argher is / mits de toesluytinghe vande zee / als wesende onder de gheunieerde Prouincien sal dese stadt met Henegouwe ende Arthois vervallen blyuen van alle assistentie van victuaille / ende daer dore / mitsgaders van ghebreck van neringhe ende armoede moeten vergaen van hongher/commer/ende ghebreke.

Gesundere naedien dese stadt houdende met die vande walsche Prouincien sal oock moeten helpen draeghen de lasten vander orloge die sy meynen aen te richten den anderen gheunieerde steden ende Prouincien/ghe-

lijck tselue staet expressellijck geconditionneert inden tractate vandē voors. pretensen peyse die sy metten Prince van Parma hebben aenghegaen.

Sal dese stadt in sulcken gheualle alsbouen oock moeten draghen den meesten stoot vander seluer orlogen bouen den last vandē garnisoene die dese stadt oock soude moeten ontfangē om haer te versekerē tegē Antwerpē eñ Derremonde/ eñ voorts tegē de macht vandē geunieerde Prouinciē.

Laetende noch staen die vuyterste calamiteyt van moordē/brandingen/ roouingen/die de voors. inheemsche orloge met haer sal bringē/ so dat moghelijck in vele mylen ontrent dese stadt/dorp/huys/ noch hof en sal blyuē staende/ ghelijckmen in voorgaende ghelijcke orloghen tot gantsche bederffenisse ende verwoestinghe vanden Lande dat ghesien heeft.

Ende daeromme staet wel te weghen wat een leelijcken voornemen dat is vanden voors. ghescheyden Prouincien dat sy aen nemen alle d'ander Prouincien met waepenen te bedwinghen tot onderhoudt vande voors. Pacificatie naer hen verstant/ ende daerop te voeden eene inwensche brādende orloghe met behulp vande macht vanden spaenschen raedt/ eñ willen onder dat decsel soo wel hun seluen als de gheheele Nederlanden houden in alle de voors. calamiteyten van brandighen/moordingen/roouingē etc. Ende wat schandelijcke ende schadelijcke eynden daeraf staen te verwachten/ te wetene/ dat sulcke inwensche orloghe den gemeynen Vaderslande sal wesen duysentmael schandelijcker ende schadelijcker/dan alle de orloghen die ons de Spaignaerden connen ghedoen.

Soo dat de Spaignaerden door sulcke inwensche orloghe / op een iaer meer ende eer sullen worden gevroken ende comnen tot hunnen gedestineerden eynde van meester te worden ouer al / dan sy seluen in thien iaeren souden connen vuyptrechten,

Ende daeromme soude dese stadt/die altijt soo vromelijck de spaensche tirannissche aenslagē heeft tegen gestaē/niet alleene seer schadelijck/ maer schandelijck zijn / dat sy haer nu soude gaen voeghen mette autheurs van inwensche orloghen/die tghemeyne Vaderslant eñ hare inghesetenen vele meer souden onderdrucken eñ bringen in alle de voors. schrickelijcke lasten eñ inconuenienten dan de Spaignaerdē emmermeer souden connē gedoē.

Daer ter contrarien blyuende dese stadt inden voors. Religions vrede eñ Vnie/sal de selue bewaeren haer eere eñ eedt/van binnen voedē eene goede eenicheyt eñ accoort onder haere borgeren / blyuen inde vrientschap eñ beschuddinge vande geunieerde Prouinciē/onder de besworene onderdanicheyt van zyne hoocheyt/Ex^{tie.} Raedt van state/eñ Staeten Generael eñ tot haere deffensie tegen alle haere vyanden ghenieten de macht eñ waepenen vande selue gheunieerde Prouincien ende hunne gheconfedereerde.

Ende

Ende mits de meeste swaricheyt ghemaect wort/daerop dat de geunieerde Prouincien egeen macht en sullen hebben / om dese stadt te beschudden ende te ontsetten teghen de vyanden / naerdien sy de vaillante stadt van Maestricht soo hebben laeten ondergaen.

Dient daer teghen gheconsidereert dat de voors. stadt Maestricht niet en is inghenomen dan by surprinse des nachts by faulte van quade wacht/ hebbende andersins noch wel de macht ghehadt van merckelijcken tyt te dueren ende haer secours te verwachten.

Dat deselue stadt is al van ander gheleghentheyt dan dese/ mits dat de vyant door het middel vanden Bisschop ende stadt van Luyck/ eñ voorts vande riuieren/ om aldaer seer gemackelijck te legeren eñ het belegeren te voldueren/ ende de Staten ter contrarien door de faulte van het ghevolch vanden viures qualijck middel om den leger vanden vyant op te lichten/ als daeromtrent egeen steden noch stercten hebbende op vyfthien ofte twintich mylen nae.

Uuyt ghelijcke redenen heeftmen ghesien dat de Hertoghe van Alua/ niet teghenstaende hy hadde de geheele macht vanden Nederlanden ende van Spaignen / nochtans niet en heeft connen ontsetten noch helpen de stadt van Middelborch.

Allen dwelck cesseert in respecte vã dese stadt daer de vyant egeen riuieren en can gebruycken tot gherieue vanden viures, maer souden moeten te Lande comen tien ofte twintich mylẽ verre/ latende achter s'Hertogenbossche/ Westerloo/ Herentals/ Antwerpen/ Liere/ Viluoerdẽ/ eñ Derremõde/ die den vyant alle middelen van viures lichtelijck souden connen beletten.

Item door middele van Derremonde/ comen de gheunieerde Prouinciẽ alle hunne macht ghebringhen voor dese stadt / ende die victailleren ende secoureren soo dickmale als van noode soude wesen/ als hebbende open dẽ wech vande viures van alle de gheunieerde Prouincien die meest al zijn gheheel ende onbedoruen.

Daer de quartieren vanden vyant eñ van gelijcken oock vande walsche Prouincien zijn meest al vuytgeteert eñ bedoruen / egeen oft emmers seer qualijck macht hebbende om hen seluen te voeden/ eñ vele min om in alle saecken int seker te connen spysen/ sulcker gewaldigen leger als van noode soude wesen om te belegeren alle de Landen ende Prouincien die den pretensen peys vande ghedesunieerde Prouincien niet en souden goet vindẽ.

Eñ is eenen yegelijcken oock kennelijck genoech wat macht dat de walsche Prouincien hebben/ in cõparatie vande naerder geunieerde/ eñ hebbẽ die vã Hollant eñ Zeelant wel getoõt wat macht sy hebbẽ om alle d'ander

Prouin-

Prouincien/ iae den Paus / Keyser/ ende den Coninck van Spaignen te wederstaene.

So dat egeenen gront en heeft te willen twyffelen aende macht vandẽ selue van Hollant eñ Zeelant / wesende met soo vele stercke eñ machtighe Prouincien vereenicht/eñ hebbende voor hun de gantsche zee/ende alleene door het ophoudẽ vandẽ soute/middel om d'ander Prouincien eñ dẽ vyant wt te hongeren eñ te bederuen/eñ voorts alleene byde lichtinge vande generale middelẽ gelts genoech/om dẽ vyant ten ewigẽ dagẽ te wederstaen.

Maer datmen tot noch toe sulcken ghebreck van gelde heeft gesien onder de generaliteyt/ is tselue toegecomen door de scheydingen/ diuisien/ eñ inwendsche twisten/eñ dat de walsche Prouincien ende eenighe andere de generale middelen eñ penningen van hunne quote aen hun hebben ghehouden/ met meer andere diergelijcke inconuenienten / daeraf de redenen eñ instrumenten hier bouen ghenoech zijn verhaelt/ mitsgaders waertoe hebben getendeert de ghene die van sulcken gebreck oirsake zijn gheweest. Te wetene om hen te wreken van syne Ex[cie]. eñ alle andere Heeren/behatende de tiranniſſche regeringe/eñ om die uupten Lande te verdrijuen/eñ selue te mogen regeren nae hunnen appetijt/eñ opden voet gelijck hier bouen verhaelt is/gelijck sy daeromme in henne articulen metten voorſ. van Parma aengegaen hebben gheconditionneert/dat yeghelijck sal wederom keerẽ in zijn gouuernement/staeten ende officien/eñ by consequente / dat den Raet van state wederom sal ghecomposeert zijn van eenen Foncq/ Assonville/ Werty / Vasseur / eñ vele andere dierghelijcke fauoriten ende creatueren vanden Autheurs vande voorſ. desunie vande Prouincien.

Ende voor soo vele als aengaet het voorſ. gebreck van gelde/en is tselue soo groot niet gheweest noch en zijn de ghemeyne saecken soo qualijck niet gehandelt/oock niet tegenstaende alle de voorſ. inconuenienten eñ teghen werckingen/ oft de geunieerde Prouincien hebben ongelijck meer geprofsiteert eñ voordeel gecreghen opden vyant/dan ter contrarien/ als hebbeñ wt handen vanden vyant ghecreghen de stadt metten slote van Antwerpen/ Liere/ t'Shertoghenbossche/ Berghen opten zoom/ Tholen/ Breda/ Deuenter/ Campen/ Swollen/ ende verscheyden andere/ elck wesende vã meerdere importantie dan eenighe steden oft plaetsen die de vyant niet ghewelde heeft ghecreghen.

Ende want dese difficulteyten van diuisien scheydingen eñ twistẽ nu zijn teenemael ewech genomen door den voorſ. Religions-vrede eñ Vnie van Vtrecht/eñ dat de difficulteyten van Gendt eñ andere leden vã Vlaenderen nu oock sijn afgelegt/eñ dat bouen dien den wech is gesloten/ allen dẽ ghenen die de ghemeyne saecken soo hebben mishandelt als hier vore is verhaelt. So is aenden almoghenden Heere te verhopen/dat de deffensie vanden Lande ende dese stadt meer dan ghenoech sal zijn verseckert.

Daer

Daer ter contrarien / soo verre dese stadt haer vruecht met de walsche Prouincien ende hunne geassocieerde / de selue egeen versekerheyt ter werelt en can ghenieten : jae moet haer houden voor versekert ghelevert te worden in handen vanden Spaignaerden tzy met ghewelde oft anderssins. Oft emmers ende alleteen schoonsten roemende vallen inde regeringhe vande ghene die de landen soo deerlijck hebben bedorven ende ghetyranniseert ghelijck bouen is verhaelt / ende midts de ghepasseerde saecken zijn dese stadt draghende den uttersten haet.

Ende voor soo vele als de Spaignaerts aengaet / weder die vertrecken oft niet en vertrecken / en dersmen niet hopen / dat sy het minste sullen houden van allen tghene sy sullen ghelooven ofte sweren / besundere ten respecte deser stadt / daerop sy dootelijcken haet meer dan op eenighe andere zijn draeghende.

Eñ d'apparentie van dat de Spaignarden souden vertrecken / emmers ten waere met meyninghe van weder te keeren met meerderen ghewelde oft dat zy vande Pacificatie van Ghendt ende Unie yet meynen te houden / is soo cleyne ende soo verre vanden gront vanden Spaenschen raet ende aert / dat de kinderen wel souden oordeelen het contrarie / bouen d'experientie diemen daeraf daghelijcx siet / emmers daer en is gheen middel om iemant daeraf te versekeren.

Ende dat de walsche Prouincien souden meynen de Spaignaerdẽ met ghewelde te doen vertrecken / ende de voors. Pacificatie met ghewelde te houden staende / wat versekeringhe connen sy dien aengaende doen deser stadt oft wat macht ende middel hebben sy om sulcx te doene / ende dese stadt teghen de macht vande Spaignarden te beschudden.

Wat fondament oft middel hebben de voors. walsche Prouincien oock om d'ander gheunieerde te dwinghen / oft om dese stadt teghen de macht vande selue gheunieerde te houden staende / soo verre sy hen niet en voeghen metten Spaignaerden.

Ende soo verre sy sulcx doen / ende dat dese stadt haer vuecht met hen / hoe eest ommoghelijck dat eenighe stadt soude connen vallen in meerdere desolatie ende tyrannie.

Inder vueghen dat hoe de saecke ghekeert oft ghewent wordt / en can dese stadt in egeender manieren dienstelijck wesen haer te scheyden van d'ander gheunieerde Prouincien ende haer te vueghen met de walsche.

Want datmen segt dat dese stadt door ghebreck van amonitien ende victuaillen / verarmoedinge ende swaricheyt / haere vyanden niet en soude connen teghenstaen / in wiens respecte soude dit poinct meer dienen ghe-

weghen / dan teghen de ghedesunieerde Prouincien / die selue noch vele meer van sulcken siecten sieck zijn / sonder eenighe macht te hebben dese stadt (partye) te gheuen eenighen troost oft behulp.

Souē dien soo is de selue allegatie oock onwarachtich / eñ en procedeert nergerincx wt dan van het valsch stropen van sommighe quade tonghen / wesende toegedaen der factien vande gedesunieerde oft eer den aenslagē vandē Spaignaerdē / om door twist eñ cleynmoedichept / dese stadt te brin-gen tot hunder coerden gelijck sy de stadt van Mechelen hebben gedaen.

Ende waer goet dat die sulcx ghesint zijn ghekeert worden wter stadt ende wten ghemeynen vaders-lande / mitsgaders alle die ghene die door valsche roepen de ruste deser stadt ende vanden Lande zijn turberende / ende de borgherye teghen d'een dander opropende / midts datter egheen saecke en can aenghericht worden die meer contrarieert die Pacificatie van Gendt / deeuwich Edict / den Religions vrede / ende d'Unie van Utrecht / ende elck van dien / noch oock alle de rechten / redenen ende priuilegien / dan datmen onder tdexele vande Pacificatie van Gendt ende Edict de Landen ende steden ende voorts meer den eenen borgher teghen den anderen wilt bringhen in eenighen brandighen / bloedighen / eewighē twist / seditie eñ orloghe tot gansche verwoestinghe vanden ghemeynen vaders-lande / ende inplantinghe vander strickelijcker tyrannie vande Spaensche regeringhe / daerop behoiren in sunderheyt te dencken de gene die so luyde roepen opde Pacificatie van Gendt eñ de priuilegien vanden Lande.

Ende voor soo vele alst de goede borgeren deser stadt aengaet / al worden sy seer ghepersst by waecken / braken / contributien / crancke neringe / dieren tyt / ende zijn lydende menichfuldige andere inconuenienten ende ancxten die de orloghe altyt met haer is bringende / behooren nochtans eenē moet te maecken ende te bedencken / dat nae dien God de Heere den noot vanden tyde soo gheuuecht heeft / dat beter is van twee quaeden het beste te kiesen / ende vanden noot eene deucht te maecken / hem seluen laetende voorstaen ende voor ooghen houdende / datter nu questie is / om haer eeuwighe vrydichept oft slauernije / ende bepeysende hoe vromelijck sy eñ haere voorsaeten de rechten ende preuilegien van hunne vrydichept met haeren eygenen vleesche eñ bloede hebben vercregen ende tot noch toe behouden eñ voorgestaen / der slauernije altijt hebben teghengheſtaen. Wat een leelijcke blame / iniurie / schande / ende schade dat soude wesen voor hen ende henne naecomelinghen / dat sy nu souden plaetse maecken sulcken onuerdrachelijcken slauernije vande spaensche regeringe door cleynmoedichept / faulte van courrage / by onuerstandighe verleydinghe. Ende dat sy daeromme grypende eenen goeden moet tot wederstant van alle haere vyanden / betrouwen den almachtighen Godt / (die hun tot noch toe soo mirakeleuselijck beschut ende bescherint heeft teghen vele swaerder ende meerdere periculen) dat hy hen noch henne goede saecke nemmermeer en

sal

sal verlaeten/ maer inden noot thoonen dat zijn werck is/ de moordadighe
raeden / opsetten ende aenslaeghen vanden tirannen te keeren tot syne
goddelijcke eere ende verlossinghe vanden synen.

Ende ouermits meer dan redene ende billich is dat eenen yegelijck/ eñ
besundere de dry Leden deser stadt zijn ghewaerschouwt ende versekert
vande meyninge ende intentie van mynen Heere den Gouuerneur eñ die
vanden raede vander orloge deser stadt/ mitsgaders vanden Lieutenans/
Collonnellen/ Capiteynen/ Wachtmeesters / ende andere officieren van=
den waepenen der borgerijen/ deser stadt/ aengaende twoornemen vande
voors. gedesunieerde walsche Prouincien opt stuck vande voors. Pacifica=
tie van Gendt bouen verhaelt/ hebben wel vrymoedelijck willen verclerē
dat sy van egeen meyninge en zijn eenichssins te scheyden vanden voors.
Religions vrede ende Vnie van Vtrecht by hun besworē/ maer dat sy die/
volgende henne eeden begeeren te houden ende te mainteneren/ eñ dat sy
geensins en vinden gheraden / noopende den welvaeren deser stadt ende
vanden gemeynē Lande eenichsins dienstelijck in preiuditie vande voors.
Vnie ende Religions-vrede / yet te handelen oft te tracteren / emmers in
geender manieren op sulcken voet/ dat onder dexel vande Pacificatie vā
Gendt/ different vande Religie ofte eenige andere oirsaecken eenige Pro=
uincien/ steden ofte Leden van dese Nederlanden souden daer door commē
oft gebracht worden in eene eeuwighe orloghe/ eñ elck anders waepenen/
oft in eenige andere diergelijcke inconuenienten/ die den spaenschē vyant
voorden ieghenwoordighen oft toecomenden tyt eenichsins voordeelich
soude wesen. Ende ouermits in sulcken lastinghen ende dangereusen tyde
daer sulcke schrickelijcke vyanden rontsomme de poorten zijn / behoort in
sonderheyt den wech gesloten te worden/ allen quaden valschen opruerigē
ende seditieusen tongen/ arbeydende tot tweedracht/ seditie/ wantrouwic=
heyt/ cleynmoedicheyt / verraderije ende andere diergelijcke schrickelijcke
ende onuerdrachtelijcke saken. Dunct hun dat myne Heeren vander Wet/
daerop ende des daeraen cleeft / wel souden behooren te doen eenighe pu=
blicatie opden voet ghelijck sy den voors. Heeren daeraf een beworp heb=
ben ouerghegeuen/ oft andersins ghelijck de voors. Heeren tot meeste ruste
deser stadt sullen beuinden te behooren.

Ende op dat een yeghelijck vrijelijck mach rusten ende hem houdē voor
versekert vande voors. intentie ende resolutie vande voors. mynen Heere
den Gouuerneur / Collonellen/ Capiteynen / ende andere vanden Raede
van Orloghen/ mitsgaders vande Lieutenanten/ Collonnels/ Capiteynē/
eñ andere Officieren vanden wycken deser stadt/ eñ dat sy niet en beghee=
ren te scheyden vande voors. Vnie van Vtrecht ende Religions-vrede. Eñ
begeeren dat dese henne intentie den dry Leden deser stadt sal worden
open ghedaen / hebben dese ieghenwoordighe onderteeckent opden acht=
entwintichsten Augusti/ anno. 1579.

Edit Ao 1579

Het huijs van Corbeke (bij Leuden) 't welk Jonker Olivier van den Tymple als Heer van Corbeke heeft beseten. Is Ao 1618 gebrught tot het Hollands Seminarium of Collegie onder Cornelis Antonius